

ת"א, ז' אדר, תשע"ז
5.3.2017

לכבוד
חה"כ ניסן סלומינסקי
יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט

שלום רב,

הנדון: עמדת מוסד "יתרו" בעניין תקנות בתי המשפט (רשימת מגשרים), התשע"ו-2016

נייר עמדה לדיון בוועדת חוקה, חוק ומשפט בתאריך 6.3.2017

ראשית דבר, מוסד "יתרו" לפתרון סכסוכים מברך על הדיון, בעניין תקנות הסדרת רשימת מגשרים שתעמוד לרשות בתי המשפט, ורואה בו ביטוי להתחזקותה של השיטה המשפטית השיתופית, כדרך חדשה ומודרנית לפתרון סכסוכים בחברה הישראלית, המגייסת את הצדדים לטיפול משותף במחלוקות שהתגלעו ביניהם, תוך קידום ערכים ראויים כחיים משותפים, והמשך קשרים חברתיים ואנושיים.

הליך הגישור הוכיח את עצמו ברחבי העולם כמנגנון מיטבי ליישוב סכסוכים בהסכמה, אולם, רוב הציבור בישראל אינו פונה בהכרח לגישור, אלא מעדיף להגיש תובענות לבית המשפט. ניתן לתלות את האשם בדעה כי בעלי הדין חוששים מההוצאות הנוספות שיגרמו להם, אם לא יישבו את הסכסוך בגישור, וידרשו לפנות שוב לבית המשפט. על כן הם בוחרים לפסוח על הליך הגישור ולפנות ישירות לבית המשפט.

על כן, נמליץ להוסיף לתקנות בתי המשפט (רשימת מגשרים), התשע"ו-2016, גם אפשרות פנייה למגשרים המתמחים בבוררות, אשר יוכלו לאחר קבלת הסכמת בעלי הדין, לפעול כמגשרים על דרך מנגנון "גישבור" (גישור-בוררות), שהינו מנגנון חדשני אשר הוכח במוסד "יתרו" כמנגנון מהיר לפתרון סכסוכים בתחומים שונים הן בסכסוכי משפחה והן בעולם העסקים, ומכונה בעולם med-arb.

ראוי לציין כי הליך הגישבור הוא הליך חדשני, המביא לידי ביטוי את הניסיון המוכח במדינות רבות ברחבי העולם, כי שימוש במנגנונים אלטרנטיביים כ"גישבור" ליישוב סכסוכים, בצורה הסכמית מחוץ לכותלי בית המשפט, תורם לחיסכון בזמן, מגביר את היעילות הכלכלית ואף מונע עינוי דין.

בהקשר זה נציין את פס"ד [ברע \(ארצי\) 45224-05-16 חברת נמל אילת בע"מ נ' 1 הסתדרות העובדים הכללית החדשה](#) בו השופטת נתנה תוקף לפתרון הסכסוך בהליך ה"גישבור", דהיינו, **רח' מבוא גרופית 4 תל-אביב 69358 טל' 03-7160107 פקס 1533-7160107**

הסכמה משותפת של בעלי הדין כי ראשית ינוהל הליך גישור, במחלוקות הכלכליות והמשפטיות, וככל שלא יצליחו להגיע להסכמה בתוך שבועיים ימים מתחילת שלב הגישור, הרי שה"מגשברת" תחליף את כובעה ותשמש כבוררת במחלוקות שנותרו בין הצדדים.

בית המשפט נתן להסכמתם של הצדדים תוקף של פסק דין ואף איחל להם כי הליך ה"גישבור" יסתיים בהצלחה ולשביעות רצונם.

מכאן נפנה לפירוט התייחסותנו לתקנות בתי המשפט (רשימת מגשרים), התשע"ו-2016 בהתאם לאמור בסעיפים כדלקמן:

1. מנגנון "הגישבור" - סיום הסכסוך לאחר הפנייתו לגישור :

1.1 נוכח המגשר כי בעלי הדין אינם מגיעים להסדר גישור, מלא או חלקי, או לבקשת בעל דין לסיים את הגישור, יציע להם המגשר להפנות את הסכסוך ל"גישבור", קרי גישור שבעלי הדין הסכימו כי אם לא ישיגו הסדר גישור בהתאם לתקנה 11, הרי שהמחלוקת בעניינם תועבר לבוררות. למותר לציין, בעלי הדין והמגשר יהיו רשאים להתנות בהסכם המצוי, כי אם הגישור ייפסק, הרי שבהתאם לאמור בתקנה 5(ח) לתקנות בתי המשפט (גישור), תשנ"ג-1993, המגשר בעניינם יתמנה לבורר.

1.2 נוכח המגשר כי בעלי הדין אינם מגיעים להסדר גישור, מלא או חלקי, או לבקשת בעל דין לסיים את הגישור, יציע להם לקבל הערכה ניטרלית לפני שהוא יתמנה לבורר.

1.3 בעלי הדין יצהירו כי המגשר הסביר להם שמעת שימנחו כבורר, מעמדו יהיה כבורר לפי חוק הבוררות, התשכ"ח-1968 ופסק הבורר יחייב אותם כמעשה בית דין.

2. הפניית גישורים לגופים מוסדיים הכוללים תקנון מוסדר לפתרון סכסוכים : אם הוגשה בקשה כאמור על ידי הצדדים, ימנה בית המשפט את המוסד המוסכם עליהם, לדון בהסדר הסכסוך, ואולם רשאי בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, למנות גוף אחר, מתוך רשימת המוסדות לגישור, בוררות ופתרון סכסוכים.

3. קביעת כללי אתיקה מחייבים לכל המגשרים : יש לקבוע כללי אתיקה מחייבים ולהכפיף אליהם את כל המגשרים האמורים, היות והמגשרים כיום אינם כפופים למנגנון פיקוח, להנחיות מקצועיות או לכללי אתיקה מסודרים. במסגרת זו, ניתן להסתייע בפסק דין מנחה (רע"א 296/08 ארט-בי חברה בערבות מוגבלת (בפירוק) נ' עזבון המנוח ג'ק ליברמן ז"ל ואח')

להבנתנו, אימוצו של הליך ה"גישבור", המשלב את הגישור והבוררות יחדיו, יביא לפתרון הסכסוך וכן עשוי לתת מענה לחולשות וחסרונות תקנות בית המשפט (גישור), התשנ"ג-1993 במתכונתן הנוכחית, היות ויתרונו המרכזי של הליך הגישבור, נעוץ מעצם היותו מורכב משני

רח' מבוא גרופית 4 תל-אביב 69358 טל' 03-7160107 פקס 1533-7160107

דואר אלקטרוני ITROLTD@GMAIL.COM

שלבם: גישור ובוררות, המאפשרים תוך שילובם, את סיום ההליך כולו, מבלי להזדקק לפנייה נוספת לערכאות השיפוטיות.

ברקע הדברים, אציין כי מוסד "יתרו", פועל מזה שנים רבות וזן במגוון רחב של סכסוכים משפטיים, מחוץ לכותלי בית המשפט, בדרכים מקצועיות ומהירות כגישור, בוררות ו"גישבור" (med-arb) הכוללים ערכאות ערעור ע"פ חוק הבוררות.

יצוין כי ההתייחסויות לעיל, גובשו ביוזמת נשיא מוסד "יתרו", עו"ד, ד"ר ישראל שמעוני, בורר ומגשר, מרצה וחוקר בתחום המשפט, יוזם ומנסח תיקון מס' 2 לחוק הבוררות. ספרו "דיני בוררות – אופק חדש בבוררות" (מהדורה ראשונה ושנייה) עוסק בפתרון סכסוכים. ספריו מצוטטים תדיר בפסקי הדין של בית המשפט העליון, בתי המשפט המחוזיים והשלום.

לסיכום נציין כי מערכת יעילה ואיכותית לניהול סכסוכים, איננה דבר של מה בכך, אלא היא תולדה של מדיניות מאורגנת ושיטתית, והתקנת תקנות בתי המשפט (רשימת מגשרים), התשע"ו-2016, היא נדבך נוסף בשיטה המשפטית השיתופית, שהיא דרך חדשה לפתרון סכסוכים בחברה הישראלית, דרך המגייסת את הצדדים לטיפול הדדי במחלוקות שהתגלעו ביניהם, תוך קידום ערכים ראויים כחיים משותפים, והמשך קשרים חברתיים ואנושיים.

הסדרת הפניות של בעלי הדין למגשרים, בשקיפות ובשוויון, כדרך הראויה ובהתאם לאמור בדו"ח ועדת גדות, תוך שימוש בהליך ה"גישבור" החדשני, כמנגנון אלטרנטיבי ליישוב סכסוכים (med-arb), בצורה הסכמית מחוץ לכותלי בית המשפט, תתרום לחיסכון בזמן, תגביר את היעילות הכלכלית ואף תפחית את העומס על בתי המשפט.

בברכה,

עו"ד, ד"ר ישראל שמעוני,
נשיא מוסד "יתרו"
לבוררות ופתרון סכסוכים